

ALLES
WAT JE
ACHTERLAAT
JANE KIRKPATRICK

MOZAĪEK | ROMAN

Jane Kirkpatrick

Alles wat je achterlaat

Vertaald door Els van Enkevort

Uitgeverij Mozaïek, Utrecht

Proloog

De liefde kwam pas later, toen zijn woorden haar valbraken. Ze vormden een zacht kussen dat haar beschermde en haar heelde nog voordat ze werkelijk wist hoe hevig de pijn van het verlies was. ‘Uitgestelde dromen zijn niet hetzelfde als verwoeste dromen,’ zei hij tegen haar. Die woorden vormden het begin van haar helingsproces.

Maar haar verhaal begint al ver voor die dag, namelijk op haar trouwdag, toen zij, Jane ‘Jennie’ Lichtenthaler, Charles Pickett nam als haar wettige man. Ze spraken hun gelofte uit in het huis van haar zus in Hillboro, County Washington, Oregon, een staat die net zijn eerste verjaardag had gevierd. De ceremonie werd voltrokken door een rechter, ook al was Jennies vader dominee en had hij het zelf kunnen doen. Het was vijf uur ’s middags, 27 maart 1860.

’s Avonds namen de gasten lantaarns mee naar het trouwfeest en zetten die langs het pad, zodat de lichtvlekken een pad van licht vormden, dat het bruidspaar naar het Tualatinhotel leidde. Charles en Jennie glipten door de mist van Oregon. Het licht van de lantaarns sprenkelde vloei-bare diamanten op haar kastanjebruine haar. Ze kwamen, zoals het hoorde, als laatste aan en bleven even lachend staan onder het baldakijn boven de ingang. Jenny streek

haar hoepelrok glad, veegde wat waterdruppels van het geel geverfde linnen en trok de strik, die zo groot was als een mannenvuist, wat aan. Hij stond achter haar en trok de linten, die langs haar rug omlaag golfd, recht en liet zijn vinger voorzichtig over haar blote schouders glijden. Haar huid tintelde. 'Klaar?' fluisterde hij in haar oor.

Op haar zeventiende dacht ze dat ze er klaar voor was.

Ze knikte. Charles drukte een kus op haar wang, zei iets over het kuiltje in haar kin en liep daarna samen met haar door de deuropening naar binnen, naar de belofte van hun nieuwe leven. Ze werden begroet door muziek, gelach en de beste wensen. Er werd geklapt en iemand sloeg op een tamboerijn om de vioolspelers op te jagen tot een sneller ritme. Charles beschouwde dat als een teken om Jennie mee te trekken naar de met maismeel bestrooide dansvloer. Hij zwierde haar in het rond, terwijl zij af en toe een glimp opving van haar vaders glimlach en haar moeders be- traande gezicht. Jennies vriendin en trouwgetuige wuifde met haar gehandschoende hand terwijl ze voorbij zwierden. Jennies broers en zus klaptten en stampden op de grond op het ritme van de viool en de tamboerijn.

De strenge blik van Josiah Parrish, de predikant en indi- aanse bemiddelaar, gleed over de menigte die over de eikenhouten dansvloer uitwaaierde. Zijn zilverkleurige baard was het enige wat zijn leeftijd verried en de verhalen over moed, die een veel jongere man deden vermoeden, tegen- sprak. Hij was een goede vriend van Jennies ouders en zijn vrouw was de goedheid zelf. In haar rode jurk stak ze scherp af tegen de donkere kleding van de overige aanwe- zigen, kleding waar in deze afgelegen hoek van de wereld niet gemakkelijk aan te komen was. Jennie boog haar hoofd naar achteren en liet zich leiden door haar echtge- noot. De gasten waren goedgeluimd en uitermate gul met

cadeaus en goede wensen. Toen verloor Charles zijn evenwicht.

Jennie gaf de schuld aan het maismeel.

Zijn armen maaiden wild, als die van een schaatser op lastig ijs, en hij glipte uit haar bezwete handen. Ze probeerde hem nog op te vangen. Charles viel achterover. De ramp voltrok zich in een trage boog en ze hoorde hoe zijn hoofd op de hardhouten vloer klapte; een kreun weerklonk in de plotselinge stilte toen de vedelaars zagen wat er gebeurde en hun instrumenten lieten zakken.

Jennie knielde naast hem neer. ‘Charles? Charles?’

Zijn ogen draaiden weg en hij bleef stil liggen.

Iemand leidde Jennie weg, maar ze zag dat Charles bijkwam, zijn ogen opende en zijn blik scherp probeerde te stellen. De menigte hielp hem overeind te gaan zitten. Charles wreef over zijn hoofd.

‘Is er een dokter?’ schreeuwde iemand.

‘Niets aan de hand,’ brabbelde Charles onvast. Joseph Sloan, Charles’ nieuwe zwager (en zijn baas) sloeg hem op de rug, terwijl iemand anders hem overeind trok, het meel van zijn donkere broek klopte en de korrels van zijn witte, bloezende mouwen. Vanwege de warmte had hij zijn jas al uitgetrokken. Anderen duwden Charles in de richting van zijn jonge vrouw en ze stak haar hand uit. Hij pakte hem en liet haar niet meer los.

‘Gaat het?’ schreeuwde ze in zijn oor om boven de muziek uit te komen.

Hij antwoordde door haar stevig bij de elleboog te pakken, haar om te draaien naar de menigte en te roepen: ‘Nu is het de beurt aan de vader van de bruid om met de bruid te dansen.’ Haar vader deed een stap naar voren. Een van haar tweelingbroers pakte de hand van haar moeder om ook te gaan dansen. Charles zei tegen Jennie: ‘Ik heb wat frisse

lucht nodig. Ik voel me niet goed, maar ik ben zo weer terug.' Hij wreef in zijn nek en met Joseph Sloan als steun liep hij naar buiten.

Is dat bloed, daar op zijn achterhoofd?

Haar vader leidde haar in een veel langzamere wals, terwijl zij probeerde de twee mannen die naar buiten liepen in het oog te houden. 'Het komt wel goed. Hij heeft gewoon een smak gemaakt.'

Ze knikte en probeerde haar bonzende hart tot bedaren te brengen. Ze vertelde haar vader niet wat ze had gezien en waarom haar hart nu zo tekeering: iets in Charles Picketts gelaatsuitdrukking was veranderd.

HOOFDSTUK I

Samen delen

Zes jaar later.

Lente in de vallei van de Willamette bestaat vooral uit kletsnat gras en hier en daar een vroeg bloempje. ‘*And then my heart with pleasure fills and dances with the daffodils.*’ Jennie Pickett citeerde deze dichtregel van Wordsworth voor haar driejarige zoon Douglas, terwijl ze naar Pringle Creek in Salem wandelden. Kleine, witte bloempjes braken door de grond en kondigden het einde aan van de koude van de winter en de schok die de moord op president Lincoln in het jaar daarvoor had veroorzaakt.

Ze wandelde met Douglas over het pad langs een zijrivier van de Willamette. Jennie zei de naam in haar hoofd, Will-AM-it. De uitspraak kwam niet overeen met de spelling. Maar Jenny was nooit erg goed geweest in spelling. Moeder en zoon liepen langs de machtige rivier, keken naar de bedrijvigheid, naar de veerboten die heen en weer voeren, de stoomschepen en de kleine rivieraken die over het water scheerden.

Dougie liet zich niet zo gemakkelijk leiden en Jennie hield hem stevig vast. Zijn groene ogen waren een kopie van de hare. ‘Als we heel stil zijn, laat ik je straks bij de kreek iets heel spannends zien. Je mag door mijn kijker kijken. Wil je dat?’ Dat maakte hem wat gezeglijker. Hij

pakte de punt beet van de quilt die zijn moeder over haar arm had gehangen om de kijker te beschermen. ‘Mag ik dat echt?’

‘Ja. Voorzichtig.’ Hij paste zijn passen aan aan die van haar, moest af en toe huppelen, maar vond het goed dat ze hem vasthield. Ze stopten om naar de sporen van kevers in het zand te kijken, luisterden naar een piepende havik in de verte. Jennie was blij dat ze haar hoepels thuis had gelaten; nu kon ze tenminste voelen hoe haar zoon zich tegen haar aandrukte. Het voelde warm en welkom aan door haar blauwe, linnen rok.

Bij de oever aangekomen, kroop Dougie tussen de wilgen en wiegde van zijn ene been op het andere, zoals kinderen doen. Jennie had de quilt op de grond uitgespreid en vroeg hem naast haar te komen zitten of liggen. Zijn aandacht werd getrokken door een los draadje aan het kleed en hij trok er verstrooid aan.

De Schyrle-kijker lag naast Jennie. Ze had de beschermkappen er al afgehaald zodat ze de afstand scherp kon stellen wanneer het zover was. Hopelijk duurde het niet te lang. Net als alle driejarigen kon hij zich nog niet lang concentreren. Ze probeerde hem voortdurend grenzen te stellen en hem duidelijk te maken dat anderen ook een rol speelden in hun leven. Een warm briesje veegde langs haar wangen.

Jennie had de ‘verrassing’ inmiddels al drie keer gezien. De eerste keer wist ze niet zeker wat het was en bovendien had ze toen de Schyrle niet bij zich gehad, de kijker die haar broer George helemaal uit Frankrijk voor haar had meegenomen. De keer daarop had ze het instrument bewust meegenomen en als een gebed dat wordt verhoord dook de ‘verrassing’ opnieuw op. Ze ervoer het als een goddelijke tussenkomst in haar zware leven, een gift om haar door de

volgende stap in haar rouwproces te leiden. Nu hoopte ze opnieuw dat het zou gebeuren, zodat ze het kon delen met haar zoon.

‘Kom hier naast me liggen.’ Ze klopte op de quilt. Hun plekje op de oever was vanaf het water onzichtbaar, maar toch dichtbij genoeg om de rimpelingen te zien en het gorgelen van het water rond de omgevallen bomen en de rotsblokken te horen. Ze fluisterde: ‘Daar, zie je het?’

‘Wat, mama?’

‘Shh. De vos. Kijken of hij doet wat hij de vorige keer deed. Dat is de verrassing.’

‘Ik heb al vaak vossen gezien. Samen met papa.’ Hij draaide zich weg van haar, ging op zijn knieën zitten, keek rond, zocht naar de Schyrle en keek toen weer naar het water.

Jennie pakte de kijker en hielp hem de lenzen scherp te stellen. ‘Kijk naar die rots daarginds. Je moet een oog dichtknijpen.’ Ze boog zich naar voren om zijn gezicht te kunnen zien.

Hij kneep beide ogen dicht, opende ze weer en probeerde het opnieuw. Jennie verborg een glimlach.

‘Doe maar net alsof je een knipoogje geeft. Ik weet dat je dat kunt.’

Hij giechelde en legde toen een vinger op zijn lippen, alsof hij zich herinnerde dat ze stil moesten zijn. Hij probeerde het nog een keer en dit keer kneep hij zijn oog niet dicht tegen de lens.

Ze hield het houten omhulsel vast. ‘Zie je het rotsblok?’ Hij knikte, waardoor de lens weer loskwam van zijn oog. ‘Probeer het nog maar een keer.’

‘Ik zie het, mama.’ Zijn stem klonk schel van opwindning. ‘E-norm.’

‘Ja. Door de lens lijkt alles veel groter. Als de vos komt,

kijk dan goed naar zijn kop. De vos maakt een plannetje en als we heel stil zijn, kunnen we dat zien.'

Een warm gevoel doorstroomde haar, zo blij was ze dat haar zoon zo goed luisterde. Meestal deed hij dat niet en luisterde hij beter naar zijn vader en zijn oom en tante dan naar haar. Zelfs zijn nichtjes en de kostgangers die bij hen woonden, waren interessanter dan zij. Maar vandaag mocht hij de Schyrle vasthouden, een waardevol instrument. Iemand had een aronskelk op het houten omhulsel geschilderd. Om hen heen zongen vogels in de stilte, terwijl Dougie de Schyrle heen of weer schoof als een verwarde dirigent.

'Voorzichtig.' Ze konden niet lang meer blijven.

Met een hand hield ze Dougies hand op zijn plaats. Ze wees naar een dier, dat op de tegenoverliggende oever verscheen. Zijn roestbruine vacht was met het blote oog zichtbaar, maar om de verrassing te kunnen zien was de Schyrle nodig. Ze gebaarde hem stil te zijn en fluisterde: 'Zie je de vos?'

'Ja, mama,' zei hij geluidloos.

'Goed zo. Kijk eens wat hij doet.'

De vos stond stil bij een wilg en deed wat ze hem eerder ook had zien doen: hij trok aan plukken wol die loslopende schapen hadden achtergelaten. Het gekraak van de wilgentakken als hij de plukken wol lostrok, weerklonk in de stilte. Hij bleef maar wol lostrekken, net zo lang totdat zijn bek helemaal vol zat. Toen sprong hij in de rivier, zijn kop en de bovenkant van zijn rug doorkliefden het water.

'Wat doet hij, mama?'

'Kijk maar goed. Richt de kijker op zijn kop. Zie je het?' Hij knikte waardoor de kijker bewoog. Ze berispte zichzelf dat ze hem vragen had gesteld waarop hij moest antwoorden.

Terwijl de vos zich liet voortdrijven op de trage stroom, sprongen kleine, zwarte stipjes van zijn kop en neus op de plukken wol in zijn bek. Even later pufte de vos kleine plukjes wol vol vlooiën en luizen weg, waarna ze als kleine eilandjes verder stroomden. ‘Hou de Schyrle goed vast en kijk of je de zwarte beestjes kunt zien die van zijn kop naar de plukjes wol in zijn bek springen.’

Dougie keek gefascineerd toe terwijl de vos zich reinigde, net zo lang totdat hij achter een bocht uit het zicht verdween. Tranen sprongen in haar ogen. Ze kon niet zeggen of ze hilde van geluk omdat ze dit schouwspel samen met haar zoon had kunnen gadeslaan of vanwege een onbekende emotie, die de plaats innam van een heel ander, langzaam afnemend verdriet.

Dougie keek haar aan terwijl zij de Schyrle van hem overnam. Hij glimlachte. ‘Wat was dat, mama?’

‘De vos heeft ontdekt hoe hij van ongewenste bezoekers in zijn vacht kan afkomen.’ Hij haalde zijn wenkbrauwen op en keek haar vragend aan.

‘Die kleine zwarte beestjes die van de kop van de vos sprongen, waren vlooiën en teken en hij had er last van. Ze springen in zijn vacht wanneer hij even niet oplet, maar hij weet dat ze er zijn.’

Ze schoof de kijker terug in de holster en bevestigde de beschermkappen weer. Toen stonden ze op. Even overwoog ze Dougie te vragen de kijker vast te houden terwijl zij de quilt opvouwde, maar besloot toen dat ze het geluk niet moest tarten. Ze legde de kijker op de grond, vouwde de quilt eroverheen en pakte hem toen weer op. Dougie keek haar nog steeds vragend aan.

‘Hij verzamelt wol uit de wilgen en lokt daarmee de beestjes in zijn vacht, zodat die erin springen. Ze denken op een andere gastheer te springen, maar in plaats daarvan

komen ze terecht op kleine, wollen bootjes die hen ver weg bij hem vandaan voeren.'

Ze omhelsde haar zoon. 'Een vos is een warmbloedig dier met adem en bloed en een hart. Hij voelt pijn en houdt van spelen. Ik heb vossen gezien die met alle vier hun poten tegelijk in de lucht sprongen. Wij hebben dezelfde gevoelens. Dat hebben we gemeen met de dieren. Die vos haalde een foefje uit om van zijn kwelgeesten verlost te worden.' Ze veegde wat pluis van Dougies korte broek.

'Ik ren vast vooruit, mama.'

'Goed. Wees voorzichtig.'

Ze bukte om hem een kus op zijn wang te geven terwijl hij zich klaarmaakte voor zijn volgende avontuur. Maar toen draaide hij zijn gezicht naar haar toe en in plaats van dat zij hem kuste, drukte hij zijn warme lippen op haar wang en ging ervandoor. Ze genoot nog even van de narcissen en raakte het plekje op haar wang aan waar Dougie haar had gekust. Nog een verrassing.

Ze liep terug naar het huis van haar zus, ademde de geur in van de lente en liet het zachte briesje door haar haar gaan. Dougie verdween achter het huis, waar hij hoogstwaarschijnlijk de hond zou losmaken, die ongeduldig lag te blaffen omdat hij niet met hen mee mocht. Binnen zou de wereld op volle kracht doordraaien.

Terwijl Jennie de houten trappen opklom, hoorde ze in de verte de fluit van een stoomboot. Zou het vrachtschip haar bestelling bij zich hebben en die lossen bij Pringle Creek, voordat het doorvoer naar Eugene? Ze haatte het te moeten wachten op vracht uit San Francisco. In de zomer hadden veel mensen in Salem last van longziektes en Jennie deed haar best haar familie daartegen te beschermen. De oliën en aroma's die ze bestelde, zuiverden de lucht in het huis en hadden een helende werking op het lichaam.

Ze opende de deur en bedacht opeens dat de vos niet alleen slim was, maar ook een zelfheler was. Hij wachtte niet op iets of iemand om hem van de kwellingen van die eeuwige luizen en teken te verlossen. Hij had verlichting gevonden met een beetje hulp van schapen, die plukken wol achterlieten aan takken en twijgen. Was hij zelf op dat idee gekomen? Was het zijn instinct? Wie zou het zeggen. Het ging erom dat het hielp en dat hij zichzelf op een slimme manier een dienst bewees. Misschien hadden alle warmbloedige en empathische schepsels die eigenschap wel. Daar moest ze eens goed over nadenken.

JE KUNT JE TOEKOMSTDROMEN NEGEREN, MAAR VERDWIJNEN ZULLEN ZE NOOIT

Oregon, 1870. Jenny Pickett weet veel over de geneeskraft van planten, maar haar droom om dokter te worden brengt haar in conflict met haar omgeving. Als ze haar hart verliest aan een weduwnaar (die zijn vrouw verloor terwijl ze onder behandeling van Jenny was), komt ze steeds meer onder druk te staan. Haar droom lijkt onbereikbaarder dan ooit. Zijn de offers die ze moet brengen te groot voor haar idealen?
Gebaseerd op een waargebeurd verhaal.

‘Een prachtig verhaal van een vrouw die te midden van slavernij en ongelijkheid voor haar vrijheid vecht.’

– EVA ★★★★★ over *Letitia's appelboom*

‘Dit meeslepende verhaal over een ware “power-vrouw” verdient het om gelezen te worden.’

– *Katholiek Nieuwsblad* over *Tabitha's bestemming*

Jane Kirkpatrick is de auteur van *Letitia's appelboom*, *Web van herinneringen* en *Tabitha's bestemming*.
www.jkbooks.com

www.uitgeverijmozaiek.nl

ISBN 978 90 239 5321 0

9 789023 953210

NUR 342